

יערוך משפטים ספרותיים.

יארגן בכיתתו ספריית החלפה או שיב-
קר עם תלמידיו בספרייה העירונית או
השכונתית ויביא לידי כך שתלמידיו יש-
אלו ספרים.

"מורה שהוא חובב ספר יצליח. אל
נכון. לפתוח לפני תלמידיו את עולם
הספר. כדי שיבינו את עצמם ואת עולמם.
הוא יעורר בהם את הציפיה בקוצר רוח
לרגע שבו הם יוכלו ליטול בידיהם את
הספר הטוב ולהמשיך לקרוא בו ממקום
שהפסיק המורה בשיעור הספרות".
מר שור מתנגד בתוקף להפיכת הקרי-
אה בספרים למקצוע חובה בבית-הספר.

הוא מעדיף את חופש הבחירה על פני
הכפייה ומסיים דבריו בציטטה מתוך
האוטוביוגרפיה של איינשטיין: "פלא
הוא ששיטות ההוראה המודרנית לא
החזיקו עוד. עד כה, את הסקרנות הק-
דושה של החקירה. כי צמח עדין זה
זקוק. מלבד לגירוי, בעיקר לחרות. בלע-
דיה אין ברירה בפניו אלא להישמד ולג-
וע. טעות גדולה היא לחשוב שהחדווה
לראות. לתור ולחפש. נעזרת על-ידי הכ-
פייה והרגשת החובה".

"דברים אלה אף כי נאמרו על הוראת
המדעים" — אומר מר יצחק שור —
"נכונים, לטעמי, גם לגבי קריאת ספרים".

"שחק אותה!"

או כיצד ניגש לעידוד הקריאה

מאת צפורה גר

ספר הוא מכלול של רעיונות ומחשבות
של יוצר, ולכן הוא טומן בחובו שפע של
אפשרויות. מדריך, המכיר את קהל שומ-
עיו. יידע לבחור ספר ההולם את הר-
מה של שומעיו ועוסק בבעיות הקרובות
ללבם ומעסיקו את רוחם.

מחמת קיצורו של מצע זה אסתפק
בכמה הנחיות מדריכות.

מרבית לבקש אותי שאבוא וארצה לפני
מדריכי-נוער, העוסקים בעידוד הקריאה
במועדוני נוער ועם חבורות רחוב. נושא
ההרצאה המבוקש הוא. "הספר כמש-
חק!"

אני מקווה שהערנות הזאת לנושא אי-
ננה עניין אופנתי בלבד, אלא שבאמת
אנו עדים לעניין כן בנושא.

1. קרא או ספר

כך עזרו לי הילדים לפתח את המשחק שלי ולהעשיר אותו.

בסיפור-אגדה פשוט, כמו "שלשה דר-בים", אפשר לגשת מיד להמחזה משותפת. אני סיפרתי לקבוצת ילדים את הספר "איקולו איש המתכת והאבן" והילדים הציעו לי שאכין מפה של אזור ים המלח, כדי שנוכל לטייל ולגלות היכן חי ופעל גיבור הספר. עשינו את הטיול בעזרת דגלים שנעצנו במפה ולאחר זמן כשהמד-ריך יצא לטיול ממשי עם קבוצת הילדים לאותו אזור, הופתע לגלות את כושר ההתמצאות שלהם באזור והכרתו על החי והצומח בו.

המדריך יכול להכין חידון לסיום הש-נה ובחידון לכלול כמה וכמה ספרים שעליהם עבדו ושיחקו בעבר. אפשר להע-ניק פרסים קטנים לזוכים. הפרס יכול אפילו להיות חברות במועדון לעידוד הקריאה, שיוקם במסגרת שלנו.

בקיצור, המדריך צריך להפעיל את מחשבתו ואז יגלה אין סוף של אפשר-ויות. זאת בתנאי שהמדריך מבין את המטרה שמאחורי כל המשחקים — ל-הביא את הילד לידי קריאה מעמיקה ויפה, לפתח אצלו הסתכלות חדה ולעורר ולעודד את כוח הזיכרון וההבעה.

אם-כן, "שחק-אותה!" תן ליד הדמיון ולידיך החרוצות להנחות את הקוראים ולהלהיב אותם. יש לך שותף נפלא: ספר ילדים טוב!

מדריך יכול לקרוא את הסיפור או לספר אותו לקהל השומעים. השיקול אם לק-רוא או לספר צריך להיות שיקול אישי. המדריך בעצמו יודע אם הוא שחקן מוכשר, הכובש לבבות בסיפורו ואם אינו כזה. בכל מקרה הוא חייב להכיר את הסיפור ולהתכונן להגשתו לפני הרגע החגיגי של שעת הסיפור. הקריאה או הסיפור צריכים להיעשות בקול רם וברור ובהטעמה נכונה. חשוב להזכיר לילידי הארץ להאט בדיבור. להתחשב בכל אחד מהשומעים — ילד שמתקשה בתפיסה, או עולה חדש.

2. חשוב מראש כיצד אתה מתכוון לעבד את החומר לאחר שעת הסיפור.

לסיפור "הביצה שהתחפשה" של דן פגיס בחרתי להכין את כל החפצים השונים המופיעים בסיפור — ביצה, בלון, כדור פינג-פונג וכו'. לאחר הסיפור הנחתי את הכל על השולחן ועוררתי שיחה על הד-ר-מה והשונה בין כל החפצים. הכנתי "לוטו", של ציורים ותכונות אופייניות לכל אחד מגיבורי הסיפור ושיחקתי עם הקהל שלי במשחק החדש. אחד הילדים הציע שאכין כרטיס נוסף ובו התכונות שהסגירו כל תחפושתי ואני הטלתי את הכנת הכרטיסים הנוספים על הקבוצה.